

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 10, 2017

Nummer 10, 2017

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:473](#) 21-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:429](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:415](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:421](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:430](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:418](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:414](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:413](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:428](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:433](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:416](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:417](#) 14-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:371](#) 07-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:366](#) 07-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:367](#) 07-03-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:375](#) 07-03-2017

RECHTSPRAAK

Falende klacht dat de schatting van het met een hennepkwekerij verkregen wederrechtelijk voordeel ontoereikend is gemotiveerd.

De advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat de schatting van het met de hennepkwekerij in het perceel [c-straat 1] te Almelo verkregen wederrechtelijk voordeel, in het licht van het gevoerde verweer, ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft geoordeeld dat de betrokkene uit de hennepkwekerij aan [c-straat 1] wederrechtelijk voordeel heeft verkregen, bestaande uit de opbrengst van drie oogsten waaronder - in cassatie niet bestreden - een oogst van begin april 2008 en een oogst van januari 2009. Blijkens het voor het bewijs gebezigde proces-verbaal van verhoor van 19 februari 2009, inhoudende een verklaring van [betrokkene 7], heeft het hof vastgesteld dat de betrokkene in mei 2008 de kwekerij 'voor de tweede keer heeft ingericht'. Het hof heeft aan die vaststelling kennelijk en niet onbegrijpelijk de conclusie verbonden dat de in mei 2008 ingerichte kwekerij tot een oogst - in de periode van januari 2008 tot 14 augustus 2008 de tweede oogst - heeft geleid. Dat oordeel behoeft geen nadere motivering, ook niet in het licht van hetgeen namens de betrokkene ter terechtzitting in hoger beroep is aangevoerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:473

Zaaknummer: 15/04979

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Falende motiveringsklacht dat verdachte de diefstal van de pallets waarmee de laadruimte van een bestelbus was volgeladen niet heeft medegepleegd.

De advocaat-generaal A.E. Harteveld heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, teneinde op het bestaande hoger beroep te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het handelen 'tezamen en in vereniging met een ander' (hierna: het medeplegen) ontoereikend is gemotiveerd.

Blijkens de bewijsvoering heeft het hof het volgende vastgesteld. De verdachte is op 10 december 2013 omstreeks 23.30 uur door Harold [betrokkene] opgehaald. Zij zijn samen in de door [betrokkene] bestuurde bestelbus naar het industrieterrein in Heeze gereden. Bij het daar gevestigde bedrijf Dupon zijn grijze pallets gestolen. [Betrokkene] heeft bekend dat hij die pallets bij Dupon heeft weggenomen. Op 11 december 2013 omstreeks 01.10 uur bevond de verdachte zich in de door [betrokkene] bestuurde bestelbus in Heeze. Opsporingsambtenaren, die [betrokkene] toen een stopteken hadden gegeven, troffen achter de zitplaatsen van die bestelbus inbrekerswerktuigen aan en zij zagen dat de laadruimte geheel gevuld was met grijskleurige pallets.

Het hof heeft de verklaring van de verdachte dat hij niet betrokken is geweest bij de diefstal en daarvan ook niets heeft bemerkt omdat hij in het door [betrokkene] bestuurde voertuig in slaap is gevallen en pas bij de verkeerscontrole is ontwaakt, 'volkomen ongeloofwaardig' geacht aangezien dat zou betekenen dat de verdachte niet zou hebben gemerkt dat [betrokkene] de omvangrijke en relatief zware buit kennelijk zonder lawaai te maken heeft ingeladen. Bij gebreke van een aannemelijke verklaring voor de hiervoor omschreven situatie kan het naar het oordeel van het hof redelijkerwijze niet anders zijn dan dat de verdachte de tenlastegelegde diefstal heeft medegepleegd.

Kennelijk heeft het hof met betrekking tot de toedracht van de diefstal geoordeeld, mede in aanmerking genomen 'de omvangrijke en relatief zware buit', dat de diefstal 'in vereniging' is

begaan. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk.

Indien in een dergelijk geval de verdachte zelf kort na de diefstal wordt aangetroffen in omstandigheden die op betrokkenheid bij het strafbare feit duiden, kan sprake zijn van een situatie waarin het uitblijven van een aannemelijke verklaring van de verdachte van belang is voor de beantwoording van de vraag of te zijnen laste medeplegen kan worden bewezen (vgl. HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1315, *NJ* 2016/413 en HR 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1323, *NJ* 2016/412).

Gelet hierop en in het licht van de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden, is het kennelijke oordeel van het hof dat de verdachte en [betrokkene] de diefstal gezamenlijk hebben uitgevoerd en derhalve zo nauw en bewust hebben samengewerkt dat sprake is van het medeplegen van de bewezenverklaarde diefstal, niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van zes weken.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijf weken beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:415

Zaaknummer: 15/02848

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

Falende bewijs- en motiveringsklachten ter zake van de bewezenverklaarde poging om een ander door het verschaffen van inlichtingen en beloften te bewegen een moord te begaan.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 360 lid 1 Sv heeft verzuimd in zijn arrest in het bijzonder de redenen op te geven waarom het voor het bewijs gebruik heeft gemaakt van door onder codenummers aangeduide opsporingsambtenaren opgemaakte processen-verbaal (bewijsmiddelen 1 t/m 6).

Aan het middel ligt kennelijk de opvatting ten grondslag dat het motiveringsvoorschrift van artikel 360 lid 1 Sv zonder meer van toepassing is op het gebruik als bewijsmiddel van een door een onder codenummer aangeduide opsporingsambtenaar opgemaakt proces-verbaal. Die opvatting is onjuist. In zijn arrest van 4 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:230, *NJ* 2014/362 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de omstandigheid dat een onder codenummer bekende opsporingsambtenaar naderhand is verhoord op de wijze als voorzien in artikel 190 lid 3 Sv en artikel 290 lid 3 Sv, meebrengt dat het motiveringsvoorschrift van artikel 360 lid 1 Sv ook van toepassing is op het gebruik als bewijsmiddel van het eerder onder codenummer opgemaakte proces-verbaal, houdende de verklaring van de desbetreffende opsporingsambtenaar. Die situatie doet zich, anders dan het middel kennelijk voorstaat, in het onderhavige geval niet voor.

Het middel faalt.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het beroep op vrijwillige terugtred als bedoeld in artikel 46b Sr.

Aan de verwerping door het hof van het beroep op vrijwillige terugtred ligt het oordeel ten grondslag dat geen plaats is voor vrijwillige terugtred als bedoeld in artikel 46b Sr, indien sprake is van een zogenoemde voltooide poging. Die opvatting is onjuist. Bij vrijwillige terugtred gaat het om het misdrijf waarop de gedragingen van de verdachte waren gericht. Het gaat er niet om of de verdachte vrijwillig is teruggetreden voordat sprake is van een strafbare poging, maar of hij is teruggetreden voordat sprake is van een voltooid misdrijf. In geval van

een voltooide poging is derhalve vrijwillige terugtred in de zin van artikel 46b Sr niet reeds in zijn algemeenheid uitgesloten. Of gedragingen van de verdachte toereikend zijn om de gevolgtrekking te wettigen dat het misdrijf niet is voltooid ten gevolge van omstandigheden die van zijn wil onafhankelijk zijn, hangt - mede gelet op de aard van het misdrijf - af van de concrete omstandigheden van het geval. Daarbij verdient opmerking dat voor het aannemen van vrijwillige terugtred in geval van een voltooide poging veelal een zodanig optreden van de verdachte is vereist dat dit naar aard en tijdstip geschikt is het intreden van het gevolg te beletten (vgl. HR 19 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ2169, *NJ* 2007/29).

Hoewel het middel terecht klaagt dat de overwegingen van het hof blijk geven van een onjuiste opvatting omtrent het begrip 'vrijwillige terugtred' als bedoeld in artikel 46b Sr, leidt het niet tot cassatie. Blijkens hetgeen onder 4.2.2 is weergegeven is immers aan het beroep op vrijwillige terugtred slechts ten grondslag gelegd dat 'de plannen zijn afgeblazen'. Nu in dat verband geen feiten of omstandigheden zijn gesteld waaruit bijvoorbeeld volgt dat de verdachte zodanig is opgetreden dat dit optreden naar aard en tijdstip geschikt was het intreden van het gevolg te beletten, is het aangevoerde ontoereikend voor het slagen van het verweer.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:421

Zaaknummer: 16/00462

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 360 Sv

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de verwerping door het hof van een verweer strekkend tot uitsluiting van het bewijs van verklaringen van personen die de verdachte hebben herkend vanwege het Openbaar Ministerie openbaar gemaakte beeldmateriaal.

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van een verweer strekkend tot uitsluiting van het bewijs van verklaringen van personen die de verdachte hebben herkend op vanwege het Openbaar Ministerie openbaar gemaakt beeldmateriaal.

Van de door het hof gebezigde bewijsmiddelen zien de bewijsmiddelen onder 2 en 3 op een herkenning van de verdachte op basis van vanwege het Openbaar Ministerie openbaar gemaakt privacy-gerelateerd beeldmateriaal. Wat er zij van het oordeel van het hof dat het door de raadvrouw ter terechtzitting in hoger beroep aangevoerde niet behoeft te leiden tot bewijsuitsluiting, het middel kan niet tot cassatie leiden omdat de bewezenverklaring ook met weglating van deze bewijsmiddelen 2 en 3, toereikend is gemotiveerd.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:428

Zaaknummer: 15/03212

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: M.L. Plas

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Slagende klacht OM dat het oordeel van het hof dat het beroep van de verdachte op overmacht in de zin van noodtoestand ter zake van hulp bij zelfdoding slaagt van een onjuiste rechtsopvatting getuigt dan wel ontoereikend is gemotiveerd.

De advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt dat het oordeel van het hof dat het beroep van de verdachte op overmacht in de zin van noodtoestand slaagt van een onjuiste rechtsopvatting getuigt dan wel ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Het verlenen van hulp bij zelfdoding en het toepassen van euthanasie zijn strafbaar gesteld bij artikel 293 en 294 Sr, zoals deze artikelen ten tijde van het handelen van de verdachte luiden en ook thans nog luiden. Het feit is niet strafbaar indien het is begaan door een arts die heeft voldaan aan de in artikel 293 lid 2 Sr genoemde zorgvuldigheidseisen van artikel 2 lid 1 WTL. Zoals wordt bevestigd door de wetsgeschiedenis, heeft de wetgever aldus een bijzonder stelsel van zorgvuldigheidseisen in het leven geroepen dat ertoe strekt de juiste balans te waarborgen tussen enerzijds het belang van persoonlijke autonomie van mensen die uitzichtloos en ondraaglijk lijden, en anderzijds de plicht van de overheid tot bescherming van het leven van individuele burgers. De genoemde niet-strafbaarheid en de daarmee samenhangende zorgvuldigheidseisen hebben uitsluitend betrekking op levensbeëindiging of hulp bij zelfdoding door artsen en zijn onder andere gericht op een door de betrokken arts te verrichten toetsing van het vrijwillige en weloverwogen karakter van het verzoek tot levensbeëindiging alsmede op het consulteren van een andere, onafhankelijke arts. De beoordeling of de betrokken arts de zorgvuldigheidseisen in acht heeft genomen, geschiedt primair door een multidisciplinair samengestelde regionale commissie voor de toetsing van meldingen van gevallen van levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding. In verband daarmee voorziet artikel 7 lid 2 Wet op de lijkbezorging in een op de betrokken arts rustende plicht tot melding aan de gemeentelijke lijkschouwer van levensbeëindiging op verzoek of hulp bij zelfdoding als bedoeld in artikel 293 lid 2 onderscheidenlijk artikel 294 lid 2 tweede

volzin Sr, bij welke melding een verslag dient te worden gevoegd betreffende de inachtneming van de zorgvuldigheidseisen.

Uitzonderlijke omstandigheden kunnen in een individueel geval meebrengen dat gedragingen zoals de in artikel 293 en 294 Sr genoemde handelingen die door de wetgever strafbaar zijn gesteld, niettemin gerechtvaardigd kunnen worden geacht, ook indien het feit is begaan door iemand die de hoedanigheid van arts mist. Dat kan het geval zijn indien moet worden aangenomen dat daarbij is gehandeld in noodtoestand, dat wil zeggen - in het algemeen gesproken - dat de pleger van het feit, staande voor de noodzaak te kiezen uit onderling strijdige plichten en belangen, de zwaarstwegende heeft laten prevaleren. Een dergelijk beroep zal slechts bij hoge uitzondering kunnen worden aanvaard, mede in het licht van de omstandigheid dat de wetgever naar huidig recht - zoals hiervoor is overwogen - heeft voorzien in een bijzondere en specifieke rechtvaardigingsgrond die zich beperkt tot het handelen van artsen en die nauw is verbonden met de deskundigheid alsmede de normen en ethiek van de medische professie alsook met een uitgewerkt stelsel van zorgvuldigheidseisen en procedurele voorschriften. Het eerbiedigen van deze terughoudendheid bij de aanvaarding van een dergelijk beroep op noodtoestand is tevens geboden in het licht van het - in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 in hoofdlijnen geschetste - maatschappelijke en politieke debat dat wordt gevoerd over levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding.

Blijkens hetgeen onder 2.3.2 is aangehaald heeft het hof bij zijn beoordeling van het handelen van de verdachte in essentie niet wezenlijk meer gedaan dan het als referentiekader hanteren van de voor een arts geldende zorgvuldigheidseisen, hoewel de verdachte in de bijzondere positie verkeerde dat hij de - in de huidige wetgeving cruciale - hoedanigheid van arts miste. Gelet hierop en, mede in het licht van hetgeen hiervoor onder 4.2.1 en 4.2.2 is vooropgesteld, is niet begrijpelijk dat het hof het slechts bij hoge uitzondering te aanvaarden beroep op noodtoestand in de onderhavige omstandigheden gegrond heeft bevonden. Daarbij wordt nog daargelaten dat uit de vaststellingen van het hof blijkt dat de verdachte zelfs niet heeft voldaan aan de vereisten van het door het hof gehanteerde kader.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het door het hof gegeven ontslag van alle rechtsvervolging, verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:418

Zaaknummer: 15/03999

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu, Y. Buruma, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 294 Sr

RECHTSPRAAK

Anders dan het hof tot uitgangspunt heeft genomen, is het voldoende om tot een bewezenverklaring van, kort gezegd, de in artikel 96 lid 2 Sr bedoelde voorbereiding of bevordering van de in artikel 289a Sr omschreven misdrijven te komen, indien het oogmerk van de verdachte op het begaan van die misdrijven is gericht, zonder dat een concretisering van het voor te bereiden of te bevorderen misdrijf naar tijdstip, plaats en wijze van uitvoering is vereist.

Het middel klaagt dat het hof, door de verdachte vrij te spreken van het hem onder 1 en 2A tenlastegelegde omdat niet kan worden bewezen dat de verdachte een concrete moord en/of doodslag heeft voorbereid of bevorderd, blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting.

Aan het middel ligt de opvatting ten grondslag dat - anders dan het hof tot uitgangspunt heeft genomen - het voldoende is om tot een bewezenverklaring van, kort gezegd, de in artikel 96 lid 2 Sr bedoelde voorbereiding of bevordering van de in artikel 289a Sr omschreven misdrijven te komen, indien het oogmerk van de verdachte op het begaan van die misdrijven is gericht, zonder dat een concretisering van het voor te bereiden of te bevorderen misdrijf naar tijdstip, plaats en wijze van uitvoering is vereist. Die opvatting is juist. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat moet worden aangenomen dat hetgeen onder 3.4 is weergegeven omtrent de voor toepassing van artikel 46 Sr vereiste mate van concretisering ook geldt voor artikel 96 lid 2 Sr. Vereist is derhalve slechts dat met voldoende bepaaldheid blijkt op welk in artikel 289a Sr omschreven misdrijf de nader aan artikel 96 lid 2 Sr ontleende voorbereidings- of bevorderingshandelingen waren gericht (vgl. HR 17 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE4200, NJ 2002/626 en HR 28 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:179).

Het oordeel van het hof dat voor toepassing van artikel 96 lid 2 Sr vereist is dat 'tijd, plaats en wijze van uitvoering' van de door de verdachte voorbereide misdrijven zouden moeten vaststaan, is dus onjuist. Het middel slaagt.

Het middel klaagt dat het hof wat betreft het onder 3 primair tenlastegelegde een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin voorkomende, aan artikel 140 lid 4 Sr ontleende, woorden

'werven van gelden'.

Het middel berust op de opvatting dat voor het 'werven van gelden' als bedoeld in artikel 140 lid 4 Sr niet is vereist dat die gelden (reeds) ten goede zijn gekomen aan de in dat artikel bedoelde organisatie. Die opvatting is juist. Bij het 'werven van gelden' is niet doorslaggevend of het werven resultaat heeft doordat gelden ten goede van de in artikel 140 lid 4 Sr bedoelde organisatie zijn gekomen. Bij een andere uitleg zou onduidelijk zijn wat de zelfstandige betekenis is van het in artikel 140 lid 4 Sr opgenomen begrip 'verlenen van geldelijke steun'.

Door te oordelen dat de verdachte moet worden vrijgesproken omdat niet kan worden vastgesteld dat de door hem geworven gelden (al) ten goede van de organisatie waren gekomen, heeft het hof een onjuiste uitleg gegeven aan artikel 140 lid 4 Sr.

Tot cassatie behoeft dit echter niet te leiden. Het oordeel van het hof dat niet kan worden bewezen dat de verdachte heeft deelgenomen aan een terroristische organisatie omdat niet kan worden bewezen dat hij (al) behoorde tot die organisatie, draagt de gegeven vrijspraak immers zelfstandig. (Vgl. HR 14 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:413.)

Het middel faalt.

De Hoge Raad verklaart het door de verdachte ingestelde beroep in cassatie niet-ontvankelijk, vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 en 2A tenlastegelegde, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:416

Zaaknummer: 16/01843

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: I.T.H.L. van de Bergh

Wetsartikelen: 140 Sr en 96 Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft het vastgestelde bedrag van het geschatte voordeel niet in voldoende mate gerelateerd aan het feit of de feiten waarvoor de betrokkene is veroordeeld dan wel aan andere strafbare feiten als bedoeld in artikel 36e Sr.

Het middel klaagt dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van (of uit de baten van) het in de met deze ontnemingsprocedure samenhangende strafzaak bewezenverklaarde gewoontewitwassen onjuist is, althans ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft de vaststelling van het bedrag waarop het wederrechtelijk voordeel wordt geschat, doen steunen op een rapport waarin een berekeningssysteem is gebezigd waarin

- a) is uitgegaan van gegevens die betrekking hebben op de periode waarin het bewezenverklaarde gewoontewitwassen is begaan,
 - b) als relevante gegevens onder meer zijn gebezigd
 - (1) de door de betrokkene gedane contante uitgaven, onder meer bestaande uit contante stortingen op bankrekeningen,
 - (2) de legale contante ontvangsten, inclusief bankopnamen,
 - (3) het eindsaldo aan contante gelden, en
 - c) het negatieve verschil tussen contante uitgaven en ontvangsten, dat slechts veroorzaakt kan zijn door een onverklaarde bron van ontvangsten, wordt aangemerkt als wederrechtelijk verkregen voordeel in de zin van artikel 36e Sr.
- Deze berekeningswijze, die pleegt te worden aangeduid als eenvoudige kasopstelling, komt in ieder geval in aanmerking bij toepassing van het derde lid van artikel 36e Sr. De rechter is in dat geval niet gehouden te concretiseren welke 'andere strafbare feiten' op enigerlei wijze ertoe hebben geleid dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen.

Daarnaast kan deze berekeningswijze worden gehanteerd bij toepassing van het tweede lid van artikel 36e Sr, indien het aan de hand van die berekening vastgestelde bedrag in voldoende mate kan worden gerelateerd aan het feit of de feiten waarvoor de betrokkene is veroordeeld dan wel aan andere strafbare feiten als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr of, voor zover deze zijn begaan voor 1 juli 2011, soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, als bedoeld in artikel 36e lid 2 (oud), Sr (vgl. HR 17 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE3569).

Geen rechtsregel verzet zich ertegen dat in de eenvoudige kasopstelling ook door de betrokkene gedane contante uitgaven worden betrokken die betrekking hebben op of in relatie staan tot voorwerpen die onderdeel uitmaken van een bewezenverklaring ter zake van (gewoonte)witwassen. Het enkele feit dat in de eenvoudige kasopstelling dergelijke uitgaven in aanmerking zijn genomen, brengt evenwel niet met zich dat de uitkomst van de kasopstelling bij toepassing van artikel 36e lid 2 Sr geheel als wederrechtelijk verkregen voordeel uit uitsluitend dat (gewoonte)witwassen kan worden aangemerkt (vgl. HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217, NJ 2013/293).

Het hof is bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uitgegaan van het onder 2.4.1 genoemde rapport inhoudende een eenvoudige kasopstelling, waarbij het Hof kennelijk heeft geoordeeld dat de uitkomst van die kasopstelling het door de betrokkene daadwerkelijk verkregen wederrechtelijk verkregen voordeel representeert. Dat oordeel is evenwel zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk.

Immers, indien het hof heeft beoogd toepassing te geven aan artikel 36e lid 3 Sr, blijkt uit de overwegingen van het hof niet dat aan de in die bepaling gestelde toepassingsvoorwaarden is voldaan, in het bijzonder niet aan het in het onderhavige geval nog geldende vereiste dat een strafrechtelijk financieel onderzoek is ingesteld (vgl. HR 29 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2714).

Indien het hof toepassing heeft willen geven aan artikel 36e lid 2 Sr, is het oordeel eveneens ontoereikend gemotiveerd. Het hof heeft immers het aldus vastgestelde bedrag van het geschatte voordeel niet in voldoende mate - in de hiervoor onder 2.4.3 bedoelde zin - gerelateerd aan het feit of de feiten waarvoor de betrokkene is veroordeeld dan wel aan andere strafbare feiten als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr, doordat het in het midden heeft gelaten of dat voordeel uitsluitend is verkregen door middel van of uit de baten van het bewezenverklaarde (gewoonte)witwassen, dan wel of en in hoeverre aan dat voordeel ook andere bewezenverklaarde feiten dan wel andere strafbare feiten als bedoeld in artikel 36e lid 2 Sr of, voor zover deze zijn begaan voor 1 juli 2011, soortgelijke feiten en/of feiten waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd, als bedoeld in artikel 36e lid 2

(oud), Sr, ten grondslag liggen.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:414

Zaaknummer: 15/05457

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan, Y. Buruma, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: F.P. Slewe

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Dient bij ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel rekening te worden gehouden met bedragen die reeds via de belastingheffing als voordeel zijn ontnomen?

Het middel keert zich allereerst tegen het oordeel van het hof dat bij de vaststelling van de hoogte van het door de betrokkene aan de Staat te betalen geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel rekening dient te worden gehouden met de bedragen die 'reeds via de belastingheffing als voordeel zijn ontnomen'.

Bij de beoordeling van de klacht dient het volgende te worden vooropgesteld. In zijn arrest van 17 februari 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD0947, *NJ* 1998/499 heeft de Hoge Raad - onder verwijzing naar de in dat arrest weergegeven wetsgeschiedenis - het volgende overwogen:

'(...) het fiscale mechanisme dat, voorzover belasting verschuldigd is over wederrechtelijk verkregen voordeel, die belastingheffing weer wordt ongedaan gemaakt indien en voorzover dat voordeel weer wordt ontnomen, [leidt] naar het oordeel van de wetgever zowel in strafrechtelijke als fiscaalrechtelijke zin tot een evenwichtig resultaat, terwijl daarentegen een rekening houden met de reeds geheven of nog te heffen belasting bij de bepaling van het te ontnemen voordeel naar het oordeel van de minister tot een onevenwichtig en onbedoeld resultaat zou leiden. De keuze voor vorenomschreven fiscaal systeem brengt volgens de wetgever mee dat de strafrechter bij de bepaling van het aan voordeel in aanmerking te nemen bedrag geen rekening zal dienen te houden met de belastingheffing.'

Het genoemde fiscale mechanisme heeft alleen betrekking op heffingen over het bedrag van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel en ziet niet op belastingen met een andere heffingsgrondslag (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3264, *NJ* 2016/57). Dit betekent dat de rechter die oordeelt in de ontnemingsprocedure bij de vaststelling van de hoogte van het door de betrokkene aan de Staat ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel te betalen bedrag geen rekening dient te houden met de belastingheffing over het bedrag van het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel.

Het oordeel van het hof dat de bedragen aan belastingheffing over 'de inkomsten, die hebben

geleid tot de onderhavige ontnemingsvordering' bij de vaststelling van de betalingsverplichting in mindering dienen te worden gebracht op het bedrag van het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel, getuigt - in aanmerking genomen hetgeen in 2.3 is vooropgesteld - van een onjuiste rechtsopvatting.

De klacht is gegrond.

Voorts klaagt het middel dat het hof ten onrechte heeft beslist dat de waarde van in de strafzaak tegen de betrokkene verbeurdverklaarde voorwerpen in aanmerking moet worden genomen bij de vaststelling van de hoogte van het door de betrokkene aan de Staat te betalen geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

De klacht berust op de opvatting dat bij de bepaling van het aan de Staat te betalen geldbedrag ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening mag worden gehouden met de waarde van verbeurdverklaarde voorwerpen, reeds omdat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de met verbeurdverklaring, zijnde een straf, beoogde leedtoevoeging. Die opvatting vindt evenwel geen steun in het recht (vgl. HR 17 mei 2016, ECLI:NL:HR:2016:874, NJ 2016/283).

De klacht faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:429

Zaaknummer: 16/01585

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: G.A.C. Beckers

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht dat het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep niet voldoet aan de eisen van artikel 326 Sv.

Het middel klaagt dat het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 12 en 14 november 2014 niet voldoet aan de eisen van artikel 326 Sv.

In aanmerking genomen dat het na voormeld arrest ingezonden proces-verbaal voldoet aan de eisen van artikel 326 Sv, mist de verdachte belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak.

Het middel is dus tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad in deze zaak waarin de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt, uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van zes jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze vijf jaren en zes maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:417

Zaaknummer: 15/01565

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: M.C. van Linde

Wetsartikelen: 326 Sv

RECHTSPRAAK

Is voor de bewezenverklaring van deelneming aan een terroristische organisatie het verlenen van geldelijke steun voldoende?

Het middel klaagt dat het hof wat betreft het onder 1 en 2 tenlastegelegde een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de daarin gebezigde, aan artikel 140 lid 4 Sr ontleende term 'deelneming', althans dat 's hofs oordeel dienaangaande ontoereikend is gemotiveerd.

In de rechtspraak van de Hoge Raad over deelneming aan een organisatie als bedoeld in de artikel 140 en 140a Sr is het uitgangspunt dat daarvan slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en daarnaast een aandeel heeft in gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in die artikelen bedoelde oogmerk, dan wel deze ondersteunt (vgl. bijv. HR 18 november 1997, ECLI:NL:HR:1997: ZD0858, NJ 1998/225 en HR 3 juli 2012, ECLI:NL:HR:2012: BW5161, NJ 2012/657).

Aan het middel ligt de opvatting ten grondslag dat het onder 3.5 weergegeven eerste vereiste voor deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 en 140a Sr (het behoren tot het samenwerkingsverband) niet geldt voor de in het vierde lid respectievelijk derde lid van genoemde bepalingen omschreven gedraging van het verlenen van geldelijke steun, zodat reeds het verlenen van geldelijke steun aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 en 140a Sr deelneming aan die organisatie oplevert. Die opvatting is echter onjuist. Nu het bij de invoering van artikel 140 lid 4 Sr en artikel 140a lid 3 Sr vooral ging om de verduidelijking van de rechtspraak ten aanzien van twee specifieke handelingen, volgt daar redelijkerwijs uit dat die verduidelijking betrekking heeft op het tweede vereiste in de rechtspraak over deelneming aan een organisatie als bedoeld in artikel 140 en 140a Sr (het vereiste van een aandeel in of het ondersteunen van bepaalde gedragingen) welk vereiste immers de handelingen betreft. Het middel faalt in zoverre. Opmerking verdient overigens dat de in artikel 140 lid 4 Sr en artikel 140a lid 3 Sr omschreven gedragingen veelal zullen kunnen worden gerangschikt onder andere delictsomschrijvingen, zoals artikel 289a lid 2 Sr, of artikel 421 Sr.

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte in de tenlastegelegde periode en daaraan voorafgaand weliswaar veel interesse heeft gehad in en onderzoek heeft gedaan naar de

gewapende strijd en diverse terroristische organisaties terwijl zij hun gedachtengoed en doelstelling wellicht ook aanhing en wilde ondersteunen, maar dat daaruit niet zonder meer kan worden afgeleid dat zij behoorde tot het samenwerkingsverband van de IJU en/of DTM. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is ook niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Voor zover het middel daarover klaagt faalt het eveneens.

De Hoge Raad verklaart het door de verdachte ingestelde beroep in cassatie niet-ontvankelijk en verwerpt het door de advocaat-generaal bij het hof ingestelde beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:413

Zaaknummer: 16/01963

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 140 Sr en 140a Sr

RECHTSPRAAK

Falende motiveringsklacht dat ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers van de rechtspersoon niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het middel klaagt dat het bewezenverklaarde, voor zover inhoudende dat is gehandeld 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers van de rechtspersoon', niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat de in artikel 343 (oud) Sr gebezigde bewoordingen 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers' tot uitdrukking brengen dat de verdachte het opzet moet hebben gehad op de verkorting van de rechten van de schuldeisers, dat voorwaardelijk opzet in dat verband voldoende is en dat derhalve voor het bewijs van het opzet ten minste is vereist dat de handeling van de verdachte de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van de schuldeisers heeft doen ontstaan (vgl. HR 9 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BI4691, NJ 2010/104).

Het hof heeft uit de bewijsvoering - die onder meer inhoudt dat de verdachte in de bewezenverklaarde periode wist dat sprake was van een ondeugdelijke administratie binnen de rechtspersoon waarvan hij bestuurder/penningmeester was en dat een faillissement van die rechtspersoon dreigde, maar dat hij desondanks geen maatregelen heeft genomen om de administratie op orde te krijgen - kunnen afleiden dat de verdachte als bestuurder 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers van de rechtspersoon' heeft gehandeld. De bewezenverklaring is dus toereikend gemotiveerd. Anders dan het middel betoogt, doet daaraan niet af de namens de verdachte gestelde omstandigheid dat binnen de rechtspersoon nimmer een deugdelijke boekhouding werd gevoerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:430

Zaaknummer: 15/00849

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: K.N. Holtrop

Wetsartikelen: 343 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat het hof ten onrechte slechts de helft van het verbeurdverklarde geldbedrag in mindering heeft gebracht op de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting.

Het middel klaagt dat het hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, slechts de helft van het verbeurdverklarde geldbedrag in mindering heeft gebracht op de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting.

Door verbeurdverklaring van voorwerpen die kunnen worden aangemerkt als opbrengst van een strafbaar feit, kan worden bereikt dat aan een veroordeelde wederrechtelijk verkregen voordeel wordt ontnomen (vgl. HR 17 mei 2016, ECLI:NL:HR: 2016:874, NJ 2016/283, rov. 2.4). Door de verbeurdverklaring van het door de betrokkene met de drugshandel verdiende en onder hem in beslaggenomen geldbedrag van € 35.000 is dit wederrechtelijk verkregen voordeel reeds aan de betrokkene ontnomen. Het oordeel van het hof dat, '[g]elet op de samenwerking tussen de verdachte en zijn medeverdachte' de helft van het verbeurdverklarde bedrag in mindering moet worden gebracht op de aan de betrokkene opgelegde betalingsverplichting, is daarom onjuist. Het middel slaagt.

De Hoge Raad zal om redenen van doelmatigheid zelf de zaak afdoen door de door het hof vastgestelde betalingsverplichting alsnog te verminderen met het gehele verbeurdverklarde geldbedrag van € 35.000. Uitgaande van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel op een bedrag van € 49.586 zal worden bepaald dat de aan de betrokkene opgelegde verplichting tot betaling aan de staat een bedrag van € 14.586 bedraagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en bepaalt de betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel op € 14.586.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:433

Zaaknummer: 16/00947

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat ‘s hofs oordeel dat het inreisverbod evident in strijd is met de Terugkeerrichtlijn ontoereikend is gemotiveerd.

Het middel, dat opkomt tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het onder 2 tenlastegelegde, klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat het inreisverbod evident in strijd is met het bepaalde in Richtlijn nr. 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PbEG L 348/98; de Terugkeerrichtlijn) ontoereikend is gemotiveerd.

Op de gronden als vermeld in HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:239 is het middel in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ten aanzien van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:366

Zaaknummer: 16/01808

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 197 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht OM dat ‘s hofs oordeel dat het inreisverbod evident in strijd is met de Terugkeerrichtlijn ontoereikend is gemotiveerd.

Het middel, dat opkomt tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het onder 2 tenlastegelegde, klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat het inreisverbod evident in strijd is met het bepaalde in Richtlijn nr. 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PbEG L 348/98; de Terugkeerrichtlijn) ontoereikend is gemotiveerd.

Op de gronden als vermeld in HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:239 is het middel in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ten aanzien van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:367

Zaaknummer: 16/01815

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Wetsartikelen: 197 Sr

RECHTSPRAAK

Slagende klacht dat de bewezenverklaring ten aanzien van het handelen tezamen en in vereniging met anderen ontoereikend is gemotiveerd, in het bijzonder met betrekking tot het gewicht van de intellectuele of materiële bijdrage van verdachte aan de delicten, nu de gedragingen van verdachte doorgaans met medeplichtigheid in verband worden gebracht.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring ten aanzien van het handelen 'tezamen en in vereniging met anderen' (hierna: het medeplegen) ontoereikend is gemotiveerd. In zijn arresten van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014: 3474, *NJ* 2015/390 en 24 maart 2015, ECLI:NL:HR:2015:716 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde - intellectuele en/of materiële - bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering - dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging - dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

Blijkens de hiervoor onder 2.2.3 weergegeven overwegingen heeft het hof bij zijn oordeel dat

sprake is van het medeplegen van - kort gezegd - een drietal winkeldiefstallen slechts in aanmerking genomen dat de verdachte als bestuurder is opgetreden van de auto waarmee de mededaders zijn afgezet om met geprepareerde tassen het winkelgebied in te gaan om winkeldiefstallen te plegen en waarmee de mededaders vervolgens met de geprepareerde tassen en alle gestolen goederen weer van het winkelgebied zijn weggereden. In aanmerking genomen dat deze gedragingen van de verdachte doorgaans met medeplichtigheid in verband worden gebracht, behoeft het oordeel van het hof de vereiste nauwkeurige motivering, in het bijzonder met betrekking tot het gewicht van de intellectuele of materiële bijdrage van de verdachte aan de delicten.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:371

Zaaknummer: 16/01243

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: N.D. de Fluiter

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

's Hofs oordeel dat de in aanmerking genomen feiten en omstandigheden in hun onderling verband en samenhang voldoende zijn om te kunnen spreken van een bewuste en nauwe samenwerking van verdachte met zijn mededaders geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat verdachte openlijk 'met verenigde krachten' geweld heeft gepleegd, niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het hof heeft in de hiervoor onder 2.3 en 2.4 weergegeven bewijsvoering gemotiveerd op grond waarvan naar zijn oordeel het tenlastegelegde 'tezamen en in vereniging' met anderen, openlijk 'met verenigde krachten' geweld plegen bewezen is. Het oordeel van het hof dat de door hem in aanmerking genomen feiten en omstandigheden in hun onderling verband en samenhang voldoende zijn om te kunnen spreken van een bewuste en nauwe samenwerking van de verdachte met zijn mededaders geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Voor zover het middel klaagt dat van de verdachte zelf niet in voornoemde zin enige gewelddadige handeling is uitgegaan nu het aannemen van een gevechtshouding niet als zodanig is te beschouwen, kan het niet tot cassatie leiden omdat het miskent dat het Hof heeft vastgesteld dat het aannemen van een dreigende gevechtshouding gepaard ging met het opzoeken van de confrontatie en zich agressief gedragen, en het daarbij gedurende enige tijd meegaan in een aanvalsgolf van een groep schoppende, slaande en met flessen gooierende personen.

De klacht faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:375

Zaaknummer: 15/01483

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 141 Sr